

De complete peuters en kleuters survivalgids voor ouders

Isabelle Filliozat
Illustraties van Anouk Dubois

DELTA

INHOUD

Voorwoord		
Isabelle Filliozat	13	
Anouk Dubois	16	
Gebruiksaanwijzing	19	
1. Een kind is ingewikkelder dan een kamerplant	27	
• Wat zijn kuren?	28	
• Wat is er aan de hand?	29	
• Is het hart van je kind gevuld met liefde?	30	
– Woorden van liefde	31	
– Tijd met elkaar doorbrengen	32	
– Aanraken, zoenen, strelen, knuffelen... lichamelijk contact	34	
• Woedeaanvallen en andere emotionele buien	35	
• Ze blijft niet staan	38	
• Hij wiebelt op zijn stoel	39	
• Het aandeel van de ouder	41	
• Dat is de leeftijd!	43	
2. 12-18 maanden: de 'nee'-fase van ouders	45	
• Zeg STOP in plaats van nee	46	
• Fysiek ingrijpen	47	
• Ze houdt zich niet aan de regels en maakt niet om grenzen of verboden!	48	
• Ze doet precies wat ik haar net heb verboden en kijkt me recht in de ogen!	52	
• Hij wil alles meteen!	54	
• Hij wijst en wil altijd alles!	56	
• Ze is gevallen en kijkt me aan voordat ze begint te huilen	57	
• Ze brult als ik wegga	58	
• Hij wordt 's nachts wakker!	59	
3. 18-24 maanden: de 'nee'-fase van kinderen	61	
• Ze verzet zich	62	
• Hij brult bij het minste	65	
• Ze irriteert me met haar vragen	66	
• Hij doet domme dingen	67	
• Hij slaat, bijt, trekt aan haar haren...	69	
4. 24-30 maanden: orde, in volgorde en geen orders!	71	
• Ze brengt orde in haar hoofd!	72	

• Alles op zijn tijd en in volgorde!	74		
• Ze wil in het park blijven	75		
• Emoties en gevoelens aanvaarden	76		
• Ze is bang voor nieuwe situaties	78		
• Hij wil niet slapen	79		
• Hij luistert niet als we hem roepen	80		
• Ze weigert te eten en/of speelt met haar eten	81		
• Hij vloekt	82		
5. 2,5-3 jaar: ik, ik... ik wil het zelf doen!	85		
• Zelf doen!	86		
• 'Ik wil!'	87		
• Hij weet niet wat hij wil!	90		
6. 3 jaar: samen	93		
• 'Ik wil niet!'	94		
• Ze kent de regels, maar houdt zich er niet aan	96		
		7. 3,5-4 jaar: begin van fantasie, wonderen en nachtmerries	99
		• Hij heeft nachtmerries	100
		• Ze tekent, schildert, knipt alles en overal! En zegt... 'Dat heb ik niet gedaan!'	101
		8. 4 jaar: macht, regels en zelfbeeld	103
		• Ze verzint en scheidt op	105
		• Hij is verlegen	106
		• Ze let niet op haar woorden	108
		9. 4,5-5 jaar: zelfbewustzijn en moeite met sociaal zijn	109
		• Ze heeft buikpijn	110
		• Hij schaamt zich	112
		• Ze doet er uren over om zich aan te kleden	113
		• Hij stelt te veel vragen	114
		10. Grenzen stellen	115
		• Weigeren terwijl je de emotie aanvaardt	116
		• Geef instructies in plaats van iets te verbieden	117

• Eén woord is voldoende!	118	• Ieder om de beurt	147
– Verantwoordelijkheidsgevoel in plaats van schuldgevoel	120	- Territoriumdrift	148
– Geef informatie	121	- Gevecht tegen achteruitgang	149
• De kracht van beschrijving	122	• Hij doet mij na!	149
• Een 'stomiteit'?	125	• Ze wil niet met haar vriendinnetje spelen	150
– Straffen	126		
– Geschreeuw	128	12. Naargelang de leeftijd	153
– Minachting, beoordelingen, labels	129	• Hij liegt	154
– Een klap, een draai om de oren of een pak voor de broek	130	• Geleidelijk leren: kamer opruimen	155
– Afzondering, 'time-out'	132	• Wat te doen?	158
– Afwijzing	136	- Een probleem in acht stappen oplossen	159
– Een gevoel van schaamte geven	136	• Zijn de kinderen van tegenwoordig erger dan die van vroeger?	165
– Je kind verontschuldigen en dingen voor hem oplossen	137	Besluit	167
– Natuurlijke of logische gevolgen, corrigerende sancties	138	Dankwoord	173
11. Ruzies tussen kinderen	141		
• Rivaliteit	144		
• Ontlading van spanningen	145		
• Ze wil niet delen	146		

1.

Een kind is ingewikkelder dan een kamerplant

NA ALLES WAT IK VOOR JOU GEDAAN HEB.
IS DAT JE DANK? JE VERLIEST JE BLADEREN,
JE GAAT TE VER! MAAR WACHT MAAR, IK GA JE
GEEN MEST EN ZONLICHT MEER GEVEN.
GA DAAROVER MAAR EENS NADENKEN
ONDER DE TRAP. WE ZULLEN EENS ZIEN
WIE HIER DE BAAS IS!!

Wanneer de bladeren van je ficus geel worden en eraf vallen, denk je niet dat de plant dit opzettelijk doet om je naar zijn pijpen te laten dansen of je wil bestempelen als een slechte tuinier. Je legt de 'houding' van de plant als een boodschap uit: te veel of te weinig water, licht, mest... Een tekort of een teveel: je probeert te begrijpen wat er aan de hand is.

Uiteraard is een kind (aanzienlijk) ingewikkelder dan een kamerplant, maar ook weer niet zo heel moeilijk. Zijn onmiskenbare driftbuien laten zijn behoeften zien. Een tekort of een teveel. En wat als zijn houding geen uitlokking maar een gevolg, antwoord, reactie was? Het komt ook voor dat we iets wat gewoon natuurlijk is als een probleem zien. Je hoeft vanzelfsprekend niet elke herfst in paniek te raken omdat de bomen in de tuin hun bladeren verliezen... en dat geldt ook voor je kleuter van vier jaar die niet tegen zijn verlies kan.

■ Wat zijn kuren?

In de ogen van de meeste ouders zijn kinderen wispelturig. Noah wil niet uit de blauwe drinkbeker drinken, Julie wil zich niet aankleden om eropuit te gaan en Arthur wil alleen mama om hem in zijn badje te doen... Ze halen het bloed onder je nagels vandaan!

Is dat echt 'aanstellerij'? Kunnen we dit zo typische gedrag interpreteren als 'kuren' of zinloze eisen? Of gaat het om logisch gedrag gezien de evolutie van hun brein? Het feit dat het opstandige gedrag van onze driejarige Lotte ons ergert, is mo-

gelijk slechts een gevolg en niet de bedoeling van Lotte.

We zijn er zeker van dat onze kinderen zich bewust zijn van hun pogingen om macht over ons te krijgen: 'Zie eens hoe hij me aankijkt terwijl hij zijn stommititeit begaat!' Maar wat wij als bewijs nemen, zou heel goed een andere oorzaak kunnen hebben.

Wil je rustige en slimme kinderen die nooit schreeuwen of huilen? Dat kan niet. Wil je geen kuren meer? Dat kan wel!

► Wat is er aan de hand?

Ja, er is wel degelijk iets aan de hand. Het kind reageert niet bij toeval of met de bedoeling om kwaad te doen. Dus laten we, voordat we boos worden, hem en ons hardop de vraag stellen: 'Wat is er aan de hand?' Door dit uit te spreken, kunnen we onze impulsen onderdrukken.

Eén ding is zeker: het kind wil zijn ouders niet voor het blok zet-

ten of ze uittesten. Daarvoor heeft hij gewoonweg niet het intellectueel vermogen.

De kuren zijn, zoals we in dit boek zullen zien, in feite reacties van het kinderbrein op situaties die voor hem te ingewikkeld zijn.

Dus laten we samen onderzoeken hoe het kind de situatie beleeft.

Gaat het om kuren?

Een test om daarachter te komen

Om te controleren of je kind je in de maling neemt, vind je hier een eenvoudig testje: ergens tussen het speelgoed van je kind zit waarschijnlijk een vormenkubus of een plank met gaten waarin bijbehorende vormen passen. Laat hem twee openingen zien, bijvoorbeeld een driehoekige en ronde, en geef hem een vorm, bijvoorbeeld de driehoek.

Vraag hem in welk gat deze vorm moet. De meeste kinderen van 20 maanden maken een willekeurige keuze. Kinderen van 40 maanden stoppen in 85% van

de gevallen de driehoek in het juiste gat. Zelfs op die leeftijd hebben ze het antwoord niet altijd goed. Pas als ze 4 jaar zijn, lukt het de meeste kinderen om het altijd goed te doen. Want om deze opdracht correct uit te voeren, moeten ze drie voorwerpen tegelijk onthouden.

Zolang het kind moet uitproberen in welk gat de vorm past en er niet in slaagt jou verbaal duidelijk te maken welke vorm in welk gat past, is het kind niet in staat om wat voor kuren dan ook te hebben.

► Is het hart van je kind gevuld met liefde?

MAMA,
HOU JE VAN ME?

NATUURLIJK HOU
IK VAN JE! WAAROM
VRAAG JE DAT?

PFF! JA, MAAR JE
INTERESSEERT JE NIET VOOR MIJ...
JE STOPT MET AFWASSEN
VOOR DE TELEFOON
EN NIET VOOR MIJ!

DE
TELEFOON IS
BELANGRIJKER
DAN IK!